

**СЕВЕРОИСТОК - НЕОТКРИЕНА МАКЕДОНИЈА!
NORTHEAST - UNDISCOVERED MACEDONIA!**

**Крива Паланка
Kriva Palanka**

КРИВА ПАЛАНКА KRIVA PALANKA

Добредојдовте во Крива Паланка, Источната порта на Република Македонија! Крива Паланка се наоѓа на место каде Истокот се среќава со Западот, и каде низ милениумите се вкрстуваат патиштата меѓу Ориентот и западните цивилизации.

Општината Крива Паланка се наоѓа во североисточниот дел на Република Македонија. Сместена е во пазувите на Осоговските Планини и устието на Крива Река и Дурачка Река. Нејзината чудесна местоположба ќе ви понуди уживање, мир и спокојство.

Крива Паланка е средиште на разновидни обичаи и традиции. Општина која нуди изобилство на природни реткости и убавини. Овде ќе најдете културна ризница на многу сочувани споменици, сведоци на минатото.

Повелете во Крива Паланка!

Welcome to Kriva Palanka, the Eastern gate of the Republic of Macedonia! Kriva Palanka is situated on a place where the East meets the West, where all the roads between the Orient and the Western civilizations were crossed throughout the millenniums.

The Municipality of Kriva Palanka is situated on the north-eastern part of the Republic of Macedonia. It is located in the heart of Osogovo Mountains and at the delta of the rivers Kriva and Durachka. Its exceptional location will offer you enjoyment, peace and tranquility.

Kriva Palanka is the centre of different customs and traditions. Municipality which offers an abundance of natural rarities and beauties. Here, you will find a cultural treasure of many preserved monuments, which witnesses the past.

Welcome to Kriva Palanka!

НИЗ ГОДИНИТЕ THROUGHOUT THE YEARS

Името на градот Крива Паланка доаѓа од кривото корито на реката Крива. Поранешното име на градот било Егри Дерџе, што на турски јазик значи „крива река“. Токму од тоа време датира Крива Паланка, од 1633 година кога Бајрам – паша, везирот на султанот Мурат I, владеел на овие простори. Мермерната плоча (историски документ испишан со арапска азбука), која тогаш се наоѓала на влезната порта на кривоаланечката тврдина, е зачувана и стои во Националниот музеј на Македонија. Токму поради тврдината градот имал голема важност како воен и одбранбен центар.

Тоа се потврдило и со познатото Карпошово востание во 1689 година, најмасовното народно востание на територијата на Македонија од доаѓањето на Турците во Македонија во последната четвртина на XIV век сè до крајот на XIX век. Лидер на ова востание бил Петар Карпош, а Крива Паланка била јадрото на востанието. Со заземањето на кривоаланечката тврдина таа станала главно упориште на првата слободна востаничка територија.

The city's name comes from the winding bed of the river Kriva. The former name of the town was "Egri Dere" which in Turkish language means "a winding river". Precisely from that time dates Kriva Palanka, from 1633, when Bajram-pasha, the vizier of the Sultan Murat I ruled in this area. The marble board (a historical document written with an Arabic alphabet), which was then situated on the entrance gate of the fortress in Kriva Palanka is now preserved and stands in the National Museum of Macedonia. Because of the fortress, the town had a great importance as a military and defensive centre.

This was also confirmed by the well known rebellion of Karposh in 1689, the rebellion with a large scale of population that participated on the territory of Macedonia since the arrival of the Turks in Macedonia in the last quarter of XIV century until the end of XIX century. The leader of this rebellion was Petar Karposh and Kriva Palanka was the core of the rebellion. With the occupation of the fortress in Kriva Palanka, it became the main base of the first free rebellion territory e.g. the first free Republic which existed more than three months as a result of many centuries battle of the Macedonian people, such as its straiten economic

Првата слободна република постоела повеќе од три месеци и била резултат на повеќевековната борба на македонскиот народ водена поради неговата незавидна економска и општествена положба под османлиска власт, познато во историјата како Карпошово востание – Карпошова Република.

Карпош бил заробен од војската на везирот Мустафа-паша Куприли, помогната од кримскиот хан Селим Гирај, и брутално погубен во Скопје, крај Камениот мост на Вардар. Трагичната смрт на Карпош воедно го означува и крајот на востанието. Крива Паланка е од особено значење за развојот на македонската книжевност. Тука делувал еден од првите македонски преродбеници Јоаким Крчовски, којшто со помош на локалните трговци, од 1814 до 1819 год. во Будим ги печати своите познати пет книги, на жив народен говор. Тој не само што ја развил потребата од описменување туку извршил и пресудно влијание за основање на црковно-келијно училиште, сместено во Енгеровата куќа. Денес ќе ја доживеете Крива Паланка како една убрана и развиена општина, која има да понуди за секого по нешто.

and social position, under the Osman authority, in the history known as the rebellion of Karposh - the Republic of Karposh.

Karposh was captivated by the army of the vizier Mustafa-pasha Kuprili-zede with the help of the Han of Krim - Selim Giraj and brutally executed in Skopje, near the Stone Bridge of the river Vardar. The tragic death of Karposh at the same time indicates the end of the rebellion.

Kriva Palanka is of a particular meaning for the development of the Macedonian literature. Here also worked one of the first Macedonian revivers - Joakim Krchovski, who with the help of the local tradesmen in 1814-1819, in Budim, printed his well known five books, on a living national dialect. He did not only develop the need for making the population literate, but he also made a crucial action for the foundation of a church-cell school, situated in the house of Enger.

Today you will experience Kriva Palanka as an urban and developed municipality, which has plenty to offer for everyone.

СВЕДОЦИ ЗА КУЛТУРАТА И ИСТОРИЈАТА

WITNESSES OF CULTURE AND HISTORY

Низ историјата, Крива Паланка имала и зачувала значајно културно-историско наследство, кое ќе ви раскаже многубројни приказни од минатото. Ако почнете со вашето истражување на минатото од неолитскиот период, археолошките траги ќе ве одведат до селата во близина на Крива Паланка, каде ќе најдете на значајни локалитети кои датираат меѓу 5.000 – 3.500 год. пред

Throughout the history, Kriva Palanka also had a significant cultural-historical heritage, which will narrate you many stories from the past. If you start your research of the past from the Neolithic period, the archaeological traces will lead you through the localities of the villages near Kriva Palanka, where you will encounter many significant localities that date between 5.000-3.500 B.C. If for a moment,

нашата ера. А ако за момент археологијата ја погледнете низ призмата на урбаните центри на живеење во кривопаланечко, тогаш прошетката ќе ве одведе во с. Градец, место кое според историските извори и археолошките ископувања е центар на урбано, административно и политичко живеење во Средниот век, чие значење се доведува во врска со основањето и почетната историја на градот Крива Паланка. Имено, едни од првите христијански жители на градот Крива Паланка се смета дека се преселиле од Градец. Градец се споменува и во врска со животот и делото на преподобниот отец и пустиножител св. Јоаким Осоговски, кој живеел и духовно се воздигал тука кон крајот на XI век.

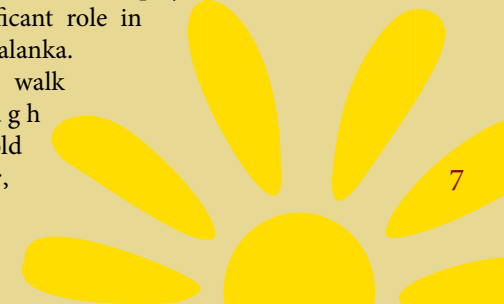
Откако ќе ги спознаете овие локалитети, осврнете се на познатата Кривопаланечка тврдина. Изградена во 1633 година, тврдината играла значајна улога во Крива Паланка.

Прошетката низ старата чаршија, во минатото позната како Долна чаршија,

you look at the archaeology through the prism of the urban life centers in the region of Kriva Palanka, then the walk will take you to the village of Gradec, a place that according to the historical sources and the archaeological excavations is a centre of urban, administrative and political life in the Middle Ages, whose meaning is associated with the initial establishment and the history of Kriva Palanka. Namely, one of the first Christian inhabitants of Kriva Palanka is considered to emigrate from Gradec. Gradec was also mentioned relating to the life and the work of the venerable father and hermit St. Joakim Osogovski, who lived and was spiritually raised here in the end of XI century.

After you visit these localities, refer to the well known fortress in Kriva Palanka. Built in 1633, the fortress played a significant role in Kriva Palanka.

The walk through the old bazaar,

in the past known as Lower Bazaar (Dolna Charshija) will take you to a another time, where the past and the present intertwine. Here, you will see the distinctive architecture of the town houses, with balconies and porches, high windows and stores in the lower part. The Bazaar, a monument of the culture, is protected by law. Once you feel the town chattering, feel free to visit the monastery "St. Joakim Osogovski". Exactly in this region in the end of XI and the beginning of XII century lived the hermit St. Joakim Osogovski. At that time, in this region also worked the well known St. Jovan Rilski, St. Prohor Pcinjski and St. Gavril Lesnovski. The miraculous act of St. Joakim Osogovski in more of the legends of Kriva Palanka was connected to his monastery "St. Joakim Osogovski" - built in 1848. Here you will experience the peace that the

ќе ве однесе во едно друго време, каде минатото и сегашноста се преплетуваат. Тука ќе ја видите карактеристичната архитектура на градските куќи, со балкони и чардаци, со високи прозорци и дуќани во долниот дел. Оваа чаршија, како споменик на културата, е заштитена со закон. Откако ќе го почувствувате градскиот џагор, посетете го манастирот „Св. Јоаким Осоговски“. Токму во овие предели кон крајот на XI и почетокот на XII век живеел испосникот св. Јоаким Осоговски. Тогаш во овие краишта живееле и прочуените св. Јован Рилски, св. Прохор Пчински и св. Гаврил Лесновски. Чудотворното дејство на св. Јоаким Осоговски во повеќето кривоаланечки преданија е поврзано со неговиот манастир „Св. Јоаким Осоговски, изграден во 1848 година. Овде ќе го почувствувате мирот кој светителите го нашле на ова место. Најстариот објект во манастирскиот комплекс е малата црква на Рождество на Пресвета Богородица, која датира од втората половина на XI век. Градбата ја карактеризира византиски стил. Црквата е една од првите средновековни цркви кај нас живописани во најново време. Неизбежно треба да се биде тука за време на празнувањето на Св. Јоаким Осоговски. А приказни за животот на кривоаланчанци раскажува и градската црква Св. Димитрија, изградена 1833 год. Крива Паланка нуди и доста настани низ годината: Копаничарска колонија, летна школа за архитектура, Меѓународна ликовна колонија, Меѓународна планинарска трансферзала 4М, Меѓународен турнир во пинг-понг, Меѓународен фолклорен фестивал, Меѓународен театарски фестивал, Планинско џип рели и уште многу други настани во текот на годината.

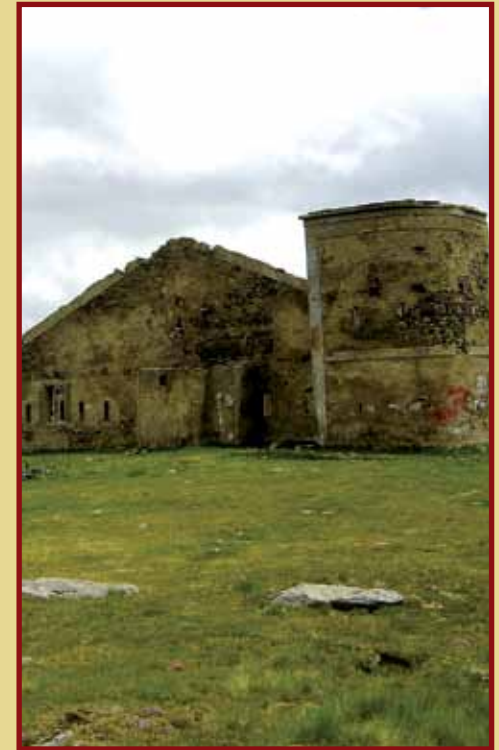
spreaders of enlightenment found on this place. The oldest object in the monastery complex is the small church of "The Nativity of Mother of God" that dates from the second half of XI century. The object is characterized by the Byzantine style. The church is one of the first medieval churches in Macedonia icon-painted in the newest time. You should inevitably be here during the feast of St. Joakim Osogovski. The stories of life of the people of Kriva Palanka are also being told by the church "St. Dimitrija", built in 1833. Kriva Palanka also offers many events during the whole year: Colony of woodcarvers, Summer architecture school, International Art colony, International mountain transverse 4M, International tournament in table tennis, International folklore festival, International theatre festival, Mountain jeep rally and many other events throughout the year.

ПРИРОДНИ УБАВИНИ NATURAL BEAUTIES

Кога ќе посакате релаксација, чист воздух и природа тука се Осоговските Планини. Тоа е најголемиот планински масив во источниот дел на Македонија. Посетете го преубавиот Калин Камен или направете планинарски подвиг и

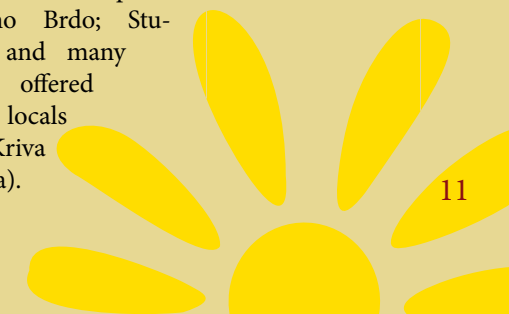
When you want relaxation, fresh air and nature, here are the Osogovo Mountains. It is the largest mountain massif in the Eastern part of Macedonia. Feel free to visit the beautiful Kalin Stone or make a great mountain achievement and climb over

искачете го највисокиот врв Руен, 2252 метри, кој гордо се извишува пред вас. Планините се богати со шуми, извори, растенија и вкусни шумски плодови. Прошетката по Крива Река или по Дурачка Река, пак, ќе ве исполни со свежина, и ќе ве одведе до прекрасни места за релаксација. Ако сте љубител на риболовот, реките ви даваат можност за тоа.

Направете излет. Осоговијата изобилува и со излетнички места погодни за рекреација (Калин Камен, туристичко-рекреативен центар; Цепен Камен, каде има рибници со пастрмки; Бела Вода, каде што се одгледува органска храна; Станечки водопади заобиколени со високи карпи погодни за алпинизам; Билино Планина; Врв Чупино Брдо; Студенец; и уште многу други за коишто ќе ви раскажат мештаните на кривопаланечката општина).

the highest peak - Ruen, 2252 meters, who proudly sweeps before you. The mountains are rich with forests, springs, plants and tasty forest fruits. The walk down the rivers Kriva or Durachka will fulfill you with refreshment and will take you to some wonderful places for relaxation. If you enjoy fishing, the rivers offer that possibility. Feel free to make an excursion. Osogovo area is abundant with picnic sites favourable for recreation (Kalin Stone, a tourist and recreational centre; Cepen Stone, where there are fishponds with trout; Bela Voda, where the people rise organic food; waterfalls called Stanechki surrounded by tall rocks favourable for alpinism; mountain Bilino; peak called Chupino Brdo; Studenec and many others offered by the locals of Kriva Palanka).

КОГА ЌЕ ОГЛАДНЕТЕ WHEN YOU FEEL HUNGRY...

Сте пробале ли симит или сарамсаклии? Сигурно не. Од овде не смеете да заминете без да ги пробате овие вкусни традиционални јадења. Повелете во светот на кривопаланечката кујна. Дојдете, пробajte, уживајте.

СИМИТ

Уникатен производ, кој го има само тука, во Крива Паланка, со оригинално обликувано лепче и посебен вкус.

Have you ever tried Simit or Saramsaklii? Certainly not. You can not leave this town without trying these tasty traditional dishes. Welcome to the world of the cuisine of Kriva Palanka. Come, try and enjoy!

SIMIT

Is a unique product that can only be found here, in Kriva Palanka with an originally shaped loaf of bread and a specific taste.

САРАМСАКЛИИ

Деликатес од лиснато тесто подготвен по рецептот на нашите баби.

Се замесува тесто од 700 гр брашно, сол, 5 лажици масло и топла вода. Тестото се меси убаво. Се дели на 16 парчиња (топчиња). Секое топче се расукува во дијаметар од 20 см. Секое расукано парче се премачкува со растопен маргарин. Се ставаат едно врз друго по 8 парчиња и се добиваат два дела.

Овие два дела се сукаат во две правоаголни парчиња долги 80 см, а широки 40 см. Се сече на три дела. Се премачкува со маргарин или масло. Секој дел се преклопува на трипати (како ролат) и се става во плехче од шпорет. Исто се прави и со вториот дел од 8 парчиња, така што во плехот да има 6 ролати.

Секој ролат се сече на 7 парчиња во самиот плех. Се премачкува со маргарин и масло. Се пече на 200 степени, 30 минути. Се вади од рерна и се премачкува со кисело млеко, павлака и 3 чешниња лук, претходно истолчени со сол. Се враќа назад во рерна и се пече уште 3-4 минути.

SARAMSAKLII

A delicacy made of puff pastry, prepared by the recipe of our grandmothers.

First, we knead the dough from 700 grams of flour, salt, 5 spoons of oil and lukewarm water. We knead the dough well. We divide it to 16 pieces (balls). Every single ball is rolled in a diameter of 20 cm. Every single rolled piece is greased with melted margarine. The pieces are put one over another in 8 pieces total and you get 2 parts.

These 2 parts are being rolled in two rectangular pieces long 80 cm and wide 40 cm. We cut them in three pieces. We grease them with oil or margarine. Every single part is being overlapped three times (like a roulade) and then we put it in a pan. We do the same thing with the other part from 8 pieces, so there are 6 roulades in the pan.

Every roulade is being cut in 7 pieces in the same pan. Grease it with margarine and oil. We bake it on a temperature of 200 degrees Celsius for 30 minutes. We then take it out of the oven and we grease it with sour milk (yoghurt), sour cream and 3 pieces of garlic, previously crushed with salt. We put it back in the oven and we bake it for 3-4 minutes more.

КОРИСНИ ПОДАТОЦИ

USEFUL TIPS

Општина Крива Паланка е одалечена 98 км од Скопје и 80 км од аеродромот „Александар Велики“

Директно лоцирана на коридорот Е8, меѓународниот патен правец М2 према Р Бугарија, на североисток и на север спрема Р Србија.

На Југ преку превојот Чатал се поврзува со Кратово (45км) и преку Кратово со источниот регион на РМ, на североисток преку граничниот премин Деве Баир со Кустендил (37 км) во Р Бугарија и софискиот аеродром (140) км.

The municipality of Kriva Palanka is 98 km far from Skopje and 80 km from the airport “Alexander the Great”.

It is directly located on the corridor E8, the international road way M2 towards the Republic of Bulgaria, on north-east and on north towards the Republic of Serbia.

On south through the curve Chatal it is connected with Kratovo (45km) and through Kratovo with the eastern region of the Republic of Macedonia, on north-east through the border passage Deve Bair with Kjustendil (37 km) in the Republic of Bulgaria and the airport of Sofia (140) km.

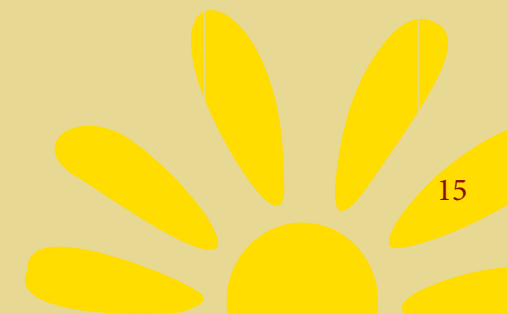

ТЕЛЕФОНИ:

Општина 031/ 375 – 035
Туристички информативен центар 031 372 140
Манастир Св. Јоаким Осоговски 031 / 375 – 063
Центар за култура 031 / 375 – 533
Хотел „Турист“ и мотел „Македонија“ 071 / 245 – 522
Вила Лулу 031 372 727
Ученички дом „Боро Менков“ 031/ 375-116
Ловечки куќи “Калин Камен” и “Бела Вода” на Осоговските Планини, и “Билино” на планината Билино 070 464 075
Планинарски домови “Калин Камен”, “Дренак” и “Сокол”, на Осоговските Планини 070 666 954
Парохиски дом с. Трново 075 447 719
Ресторан Манастирски ан 031 375-063
Ресторан Лагуна 031 / 371-333
Рибен ресторан ДА-БО 031 / 375 – 693
Ресторан Хантерс / Вила Лулу 031 372 727
Ресторан Антони 031 375 525
Ресторан Ацо 031 375 467
Ресторан Балкан 071 245 522
Ресторан Борче 031 374 725
Ресторан Макима 031 375 822
Ресторан Актуел 031 522 222
Ресторан Веки 031 374 483
Ресторан Осоговец 031 372 077
Ресторан Воденица 031 373 800
Пицерија Елит 031 371 799
Пицерија Бела Каза 031 372 900
Пицерија Фламинго 031 375 395
Такси Бон Тон 1550
Такси Малеш 1551
Такси Далфис 1552
Такси Дуна 1560

IMPORTANT TELEPHONE NUMBERS:

Municipality of Kriva Palanka 031/375-035
Tourist Informational Centre 031/372-140
Monastery St. Joakim Osogovski 031/375-063
Cultural Centre 031/375-533
Hotel “Turist” and Motel “Makedonija” 071/245-522
Villa “Lulu” 031/372-727
Student’s home “Boro Menkov” 031/375-116
Hunting lodges “Kalin kamen” and “Bela voda” on the Osogovo Mountains and “Bilino” on the mountain Bilino 070/464-075
Mountain lodges “Kalin kamen”, “Drenak” and “Sokol” on the Osogovo Mountains 070/666-954
Parochial home in the village of Trново 075/447-719
Restaurant “Manastirski an” 031/375-063
Restaurant “Laguna” 031/371-333
Fish restaurant “DA-BO” 031/375-693
Restaurant “Hanters”/Villa “Lulu” 031/372-727
Restaurant “Antoni” 031/375-525
Restaurant “Aco” 031/375-467
Restaurant “Balkan” 071/245-522
Restaurant “Borche” 031/374-725
Restaurant “Makima” 031/375-822
Restaurant “Aktuel” 031/522-222
Restaurant “Veki” 031/374-483
Restaurant “Osogovec” 031/372-077
Restaurant “Vodenica” 031/373-800
Pizzeria “Elit” 031/371-799
Pizzeria “Bela kaza” 031/372-900
Pizzeria “Flamingo” 031/375-395
Taxi service “Bon ton” 031/15-50
Taxi service “Malesh” 031/15-51
Taxi service “Dalfis” 031/15-52
Taxi service “Duna” 031/15-60

Проект: СОЗДАВАЊЕ НА ПРЕДУСЛОВИ ЗА ОСНОВА
ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО СЕВЕРОИСТОЧНИОТ
ПЛАНСКИ РЕГИОН – ФАЗА I

Проектот е финансиран од Министерството за локална
самоуправа (Биро за регионален развој) преку Програмата
за атрактивни плански региони 2009 и Програмата за
рамномерен и одржлив регионален развој 2009.

Проектот е управуван од Центарот за Развој на
Североисточен плански регион.

Проектот е имплементиран од страна на Конзорциумот
формиран помеѓу Идеја О.К. и Балкан Девелопмент
Солутионс БДС.

Project: CREATING PREREQUISITES FOR THE BASIS OF
TOURISM DEVELOPMENT

IN THE NORTHEASTERN REGION - PHASE 1

This Project was financed by the Ministry for Local Self
Government (Bureau for Regional Development)
through Programme for Attractive Planning Regions 2009
and Programme for Balanced and Sustainable Regional
Development 2009.

The Project was managed by the Centre for Development of the
Northeastern Planning Region.

The project was implemented by the Consortium established
by Idea O.K. and Balkan Development Solutions BDS.